

S tri hidroelektrane projektovanog kapaciteta Bočac 1, Bočac 2 i Krupa, u zapadnom dijelu Republike Srpske, sigurnije snabdijevanje električnom energijom sa manjim gubicima koje će realizovati "Elektroprivreda RS" sa svojim zavisnim preduzećima i svojim sredstvima, ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad ostvarilo je prvih pet mjeseci dobit od 2.323.671 KM, rekao je Nedeljko Kesić, direktor ovog preduzeća, i ističe da se HE Bočac 2 pušta u probni rad u septembru ove godine.

Kesić takođe najavljuje da je opredjeljenje Vlade Republike Srpske izgradnja novih hidroenergetskih potencijala na prostoru Republike Srpske, te se očekuje da u toku ove godine započne izgradnje HE Krupa, nakon što Vlada RS dodijeli koncesiju ovom preduzeću. ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" će ovaj projekat realizovati u saradnji s "Elektroprivredom Republike Srpske".

NN: Koliku je dobit ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. ostvarilo u prvih pet mjeseci tekuće godine?

KESIĆ: Proizvodnja u prvih pet mjeseci je u skladu s planom i ona iznosi 172.206.210 kilovat-časova, te je u prvih pet mjeseci ostvarena i dobit u iznosu od 2.323.671 KM, te se očekuje da tekuća godina u narednom periodu bude hidrološki povoljna, što je uslov za ispunjenje plana poslovanja. Posebno ističemo da je planom poslovanja u toku septembra planiran remont oba proizvodna agregata instalisanje snage dva puta 55 megavata, što je uslov za sigurnu i bezbjednu pogonsku spremnost i prisustvo na mreži. Takođe ističemo da će na mreži u probnom radu od 1. septembra biti i HE Bočac 2 sa svoja dva agregata od po pet megavata.

NN: Kakvim kadrovima raspolaže ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" i kako obezbjeđujete stoprocentnu pogonsku spremnost?

KESIĆ: Ljudski resursi su preduslov svih uspjeha u svakom poslovanju pa tako i u elektroenergetskoj djelatnosti. Posebno hoću da istaknem da ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" imaju stoprocentnu pogonsku spremnost u toku čitave godine, a istu obezbjeđujemo s visoko stručnom radnom snagom, gdje je većinski dio VSS elektroinženjera, mašinskih inženjera, ekonomista i pravnika te stručno osoblje elektro i mašinske struke. Želim posebno da apostofiram veliko znanje naših radnika prilikom remonta agregata, gdje smo dodatnim usavršavanjem i specijalizacijom omogućili da vlastitim sredstvima i radnom snagom u potpunosti izvršimo remont naših mašina izuzev u onim slučajevima gdje je potrebno angažovati stručne firme i zaposlene s određenim dozvolama i sertifikatima propisanim zakonom.

Naše preduzeće je visoko opredijeljeno da svoju poslovnu misiju ostvaruje i na planu društvene odgovornosti prema zajednici u kojoj posluje. Osnovni doprinos ogleda se svakako

u činjenici da je u preduzeću zaposlen značajan broj radnika koji žive na teritoriji lokalne zajednice kojoj i samo preduzeće pripada. Takođe ističem da kao društveno odgovorno preduzeće učestvujemo u svim humanitarnim akcijama na prostoru RS, kao i pomoći sportskim i svim drugim organizacijama koje doprinose kulturnom i boljem životu u RS.

NN: Mnogo se već pričalo o HE Bočac 2, kada se očekuje da bude puštena u rad? Koliko će doprinijeti stabilnjem snabdijevanju električnom energijom? Kolika je ukupna vrijednost cijelog projekta?

KESIĆ: HE Bočac 2 je od 1. septembra na mreži i spremna je za rad. Puštanje u rad HE Bočac 2 značajno će doprinijeti stabilnosti snabdijevanja električnom energijom potrošača u zapadnom dijelu RS, gdje će se još kada izgradimo HE Krupa, koja je u planu, u potpunosti poboljšati snabdijevanje ovog regiona. Ukupna vrijednost cijelog projekta HE Bočac 2 s izvođenjem građevinskih radova, ugradnjom hidromehaničke i elektromontažinske opreme i stručnim nadzorom, idejnim studijama koje su prethodile obezbjedenju uslova za izgradnju iznosi 36 miliona. Ovo je urađeno vlastitim sredstvima, što govori o tome da polako osposobljavamo našu elektroprivredu da se može razvijati sama.

Ugradnji drugog kapsulnog agregata, koji je postavljen u HE Bočac 2 u maju, prisustvovao je Milorad Dodik, predsjednik RS, koji je prepoznao jedan ovako zahtjevan projekat. Moram posebno da podvučem da je opredjeljenje predsjednika i Vlade Republike Srpske da elektroprivreda sa svojim zavisnim preduzećima mora da bude pokretač i investitor novih hidroenergetskih objekata koji će se graditi na prostorima Republike Srpske i prostorima sliva rijeke Vrbas i da nosioci te izgradnje budu zavisna preduzeća u većem dijelu svojim vlastitim sredstvima.

NN: Koliko dugo se čekalo na izgradnju HE Bočac 2?

KESIĆ: Ideja za izgradnju HE Bočac 2 je razvijena izradom projektne dokumentacije u vrijeme izgradnje HE Bočac 1. Bilo je planirano da se HE Bočac 2 gradi odmah poslije završene HE Bočac 1 1981. godine, ali zbog raznih događanja u proteklom periodu projekat nije realizovan. Vlada RS je 2014. godine dodijelila koncesiju ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" za realizaciju ovog projekta i tada se razvijaju glavni projekat i sve potrebne studije da bi 17. jula 2015. godine bio potpisana Ugovor o izgradnji HE Bočac 2, čija je instalisana snaga 10 megavata, a sve naprijed navedeno je realizovano na osnovu svih potrebnih dozvola koje su obezbijedili Uprava preduzeća i Nadzorni odbor da bi se moglo početi s realizacijom projekta. Vrijednost projekta je 36 miliona KM, u koji su uključeni izrada studije o mogućoj izgradnji hidroenergetskog potencijala na rijeci Vrbas te izrada idejnog projekta, glavnog projekta, svih potrebnih studija koje prate glavni projekat, ugradnja hidromehaničke i mašinske opreme, čiji su isporučiocci "Elnos BL", "Elnos Beograd" i "Andric Austrija", te

građevinske i arhitektonske radove, čiji je izvršilac kompanija "Integral inženjering", a sve naprijed navedeno se realizuje uz stalno prisustvo projektanta Instituta "Jaroslav Černi" Beograd i supervizora "Andric Austrije".

NN: Možete li nam nešto više reći o HE Bočac 2 i o njenim osnovnim karakteristikama?

KESIĆ: HE Bočac 2 je pribransko postrojenje na postojećoj brani kompenzacionog bazena HE Bočac. Instalisana snaga elektrane Bočac je 2×5 MW. Maksimalna snaga elektrane 8,76 MW. Prosječna godišnja proizvodnja 41,603 GWh. Ovdje je posebno potrebno istaći da je godišnji prihod HE Bočac 2 oko 6.000.000 KM, što joj daje posebnu karakteristiku ekonomski isplativosti. Želim da posebno istaknem da je HE Bočac 2 projektovana po najsavremenijim metodama arhitektonske i građevinske struke s ugrađenom najsavremenijom opremom koja se odlikuje visokim tehničkim i tehnološkim dostignućima u ovoj oblasti, što je čini savremenom hidroelektranom sa dva potopljena agregata s neprekidnom proizvodnjom i na minimalnim dotocima, zbog čega i jeste atraktivna. Ovdje hoću da istaknem da je Uprava preduzeća bila veoma aktivna i na realizaciji svojih planova poslovanja i uz pribavljanje svih potrebnih saglasnosti dobila još jednu koncesiju za izgradnju male hidroelektrane zvane Kućna turbina, koja je smještena u neposrednoj blizini HE Bočac 1 i njena instalisana snaga je 568 kilovata, nešto više od 0,5 megavata. Značaj ove hidroelektrane je u tome što preko iste obezbjeđujemo svu potrebnu električnu energiju za sopstvenu potrošnju, a višak električne energije plasiramo u distributivnu mrežu. Posebno je potrebno istaći da smo i za HE Bočac 2 i za HE Kućna turbina, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji, podnijeli svu potrebnu dokumentaciju i elektrane kandidovali za subvencionisanu električnu energiju, čime se ostvaruje veća otkupna cijena po proizvedenom kilovat-času. Planirano je da se u HE Bočac 2 zaposli dvadeset radnika.

NN: Nedavno ste najavili da su urađene studije za izgradnju HE Krupa. Kada se može očekivati da se kreće u realizaciju?

KESIĆ: U ovom momentu je evidentno da izgradnja HE Bočac 2 protiče u skladu sa dinamičkim planom i predviđeno je da se već krajem 2018. godine započne s radovima na izgradnji HE Krupa. U tu svrhu, naše preduzeće je već sprovedelo niz istražno-projektantskih radova na bazi čijih rezultata je sačinjen idejni projekat i u toku je pribavljanje saglasnosti nadležnih organa za dodjelu koncesije. Ukoliko Vlada RS dodijeli koncesiju, pristupić će se izradi glavnog projekta i svih potrebnih studija u cilju dobijanja dozvole za gradnju. Iz idejnog projekta koji je uradio Institut "Jaroslav Černi" iz Beograda, može se konstatovati da je HE Krupa instalisane snage 14,4 MW godišnja proizvodnja 76,4 gigavata, te da se njenom izgradnjom ovaj prostor Republike Srpske, koji troši više od 50% od ukupno proizvedene električne energije, biti pouzdanije snabdjeven, a samo izgradnjom stvorice se uslovi za

dodatno zapošljavanje tridesetak radnika, a što je potkrijepljeno studijom ekonomске opravdanosti.

NN: Koji su ciljevi ZP "Hidroelektrane na Vrbasu"?

KESIĆ: Svakako da je pored ostvarenja godišnjih poslovnih ciljeva jedan od ciljeva našeg preduzeća i da permanentno podižemo nivo ekološke svijesti svih naših zaposlenih i visoko smo posvećeni da produbljujemo saradnju sa svim subjektima od interesa kada je u pitanju eksploatacija vode rijeke Vrbas. U tom kontekstu, imamo veoma pozitivnu dugogodišnju saradnju s velikim brojem sportskih, ribarskih i svih ostalih ekoloških organizacija koje egzistiraju u kontekstu rijeke Vrbas. Najvažnije je istaći da je glavni cilj ovog preduzeća izgradnja novih hidroenergetskih kapaciteta na prostorima gdje je to pokazano studijom i prostornim planom RS.

Izvor: energetika.ba